

Raadsvoorstel

Onderwerp: Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028

Datum collegevergadering	13 mei 2025	Ambtenaar	S. van der Meij
Zaaknummer	1899190	Telefoon	06 51395799
Portefeuillehouder(s)	S.Y. Dinjens	E-mailadres	smeij@odijmond.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Bijgaande zienswijze vast te stellen, gericht op het aanscherpen van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028 op het onderwerp Lelystad Airport:
  - In lijn met de bestaande inzet vanuit de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol blijft opening van Lelystad Airport voor de gemeente Velsen alleen van toegevoegde waarde als de luchthaven dient als overloopluchthaven voor vakantievluchten die anders op Schiphol zouden plaatsvinden. Veelal vluchten die in de nacht en randen van de nacht worden afgewikkeld. We zijn alleen voorstander van de opening van Lelystad Airport als dit leidt tot een evenwichtige afname van het aantal vliegbewegingen op Schiphol.

Samenvatting

Negen gemeenten in de regio Schiphol werken samen om bij regionale en landelijke overleggen meer aandacht te vragen voor de hinder van vliegverkeer in hun gemeenten. Dit is belangrijk omdat de overlast van vliegverkeer nog steeds toeneemt. Door de groei van het aantal vluchten van en naar Schiphol, maar ook doordat er steeds meer woningen worden gebouwd onder de aanvliegroutes van de Polderbaan, die in onze regio zorgt voor hinder. Tegelijk biedt de luchthaven onze regio ook voordelen, zoals banen en internationale verbindingen. Met de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol vragen de gemeenten aandacht voor het toewerken naar een betere balans tussen de overlast van vliegverkeer en de voordelen ervan.

Inleiding

Via de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol beschrijven negen gemeenten de noodzaak om toe te werken naar een betere balans tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden. Het gaat om de gemeenten Alkmaar, Bergen, Beverwijk, Castricum, Haarlem, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Velsen. Zij willen op deze wijze de leefomgeving beschermen en bevorderen voor haar inwoners. In de Bestuurlijke Agenda staan de gezamenlijke belangen en de standpunten beschreven waarmee de regio aansluit bij diverse overlegstructuren in de Schipholregio.

Bestuurlijk is gekozen om de agenda te actualiseren. Evenals voorgaande jaren staan gemeenten aan de lat om de belangen van wonen en vliegen (en de werkgelegenheid die daarmee samenhangt) goed tegen elkaar af te wegen. Dit met het strategisch belang van de mainportstatus van Schiphol op nationaal en internationaal niveau en de uitvoering van diverse internationale en nationale duurzaamheidsdoelen in gedachten. De minister en de Tweede Kamer stellen inbreng vanuit de regio op prijs om die mee te wegen bij hun besluitvorming. Bij de uitvoering van de

Bestuurlijke Agenda is het belangrijk aansluiting te zoeken bij de standpunten van partijen met dezelfde belangen.

Gelijktijdig met het aflopen van de looptijd van de huidige Bestuurlijke Agenda kreeg de koers van het kabinet voor de komende jaren vorm en werd gewerkt aan een nieuwe vorm van interbestuurlijke samenwerking waarbij Rijk, provincies en gemeenten gezamenlijke doelen en ambities stelden. Ontwikkelingen die het ambitieniveau van gemeenten in deze Bestuurlijke Agenda bepaalden en aanleiding vormden om deze Agenda nu te actualiseren.

Beoogd doel en effect van het besluit

Met het aanbieden van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028 stelt het college de gemeenteraad in de gelegenheid om kennis te nemen van de concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer en hierop, door middel van het indienen van de voorgestelde zienswijze, invloed uit te oefenen.

De input die de gemeenteraad het college meegeeft vormt onderdeel van de definitieve Bestuurlijke Agenda.

Argumenten

Toelichting op het advies

Gemeenten werken elke dag aan een leefomgeving waar mensen prettig kunnen wonen, werken en ontspannen. In de regio rond Schiphol hebben gemeenten te maken met de invloed van het vliegverkeer op die leefomgeving. Negen gemeenten, Alkmaar, Bergen, Beverwijk, Castricum, Haarlem, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Velsen, liggen onder de aanvliegroutes naar Schiphol. Hierdoor ervaren inwoners in deze gemeenten overlast van vliegtuiglawaai en kan hun gezondheid worden beïnvloed door het vliegverkeer. Met deze Bestuurlijke Agenda wil de regio *de balans herstellen tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden*. Waarbij de balans komende jaren steeds meer doorschuift naar ruimte voor het beschermen en bevorderen van de gezonde leefomgeving. Vanuit deze doelstelling heeft en vraagt de regio oog voor:

- Sturen op gezondheid en niet alleen op minder hinder
- Behoud van de hub-functie t.b.v. het economische belang

Basis op orde

In de Bestuurlijke Agenda legt de regio uit wat er nodig is om de balans te herstellen tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden en op welke wijze en met welke voorwaarden deze balans moet doorslaan naar verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Eerst moet de basis op orde komen. Anders dan nu het geval is dient Schiphol te beschikken over actuele vergunningen en dient daarop ook daadwerkelijk te worden gehandhaafd bij overschrijdingen. Daarnaast hebben onze inwoners recht op een goede leefomgeving. Daarop moeten zij aanspraak kunnen maken, tenminste via een norm op de gevel. Op deze manier weten inwoners hoeveel geluid zij maximaal mogen ervaren én waar zij recht op hebben bij overschrijding. Daarbovenop wil de regio dat er duidelijke normen komen voor alle soorten uitstoot van vliegtuigen, niet alleen voor geluid, maar ook voor uitstoot die de luchtkwaliteit beïnvloedt.

Thema's, prioriteiten en acties

In de Bestuurlijke Agenda zijn de volgende thema's, prioriteiten en acties opgenomen en uitgewerkt.

Geluid en hinderbeleving;	De regio wil dat het Rijk toewerkt naar een basisbescherming voor inwoners. Dat betekent; • Het op orde brengen en actualiseren van de benodigde vergunningen voor Schiphol. • Stellen van geluidsnormen voor luchtvaart op de gevel van woningen (individuele bescherming). • Niet alleen uitgaan van berekende waarden, maar ook het meten van vliegtuiggeluid.
Nachtvluchten	De regio wil meer rust in de nacht via: • Heropening van de nachtelijke naderingsroute ARTIP2C. • Inzet op een aaneengesloten periode van rust van tenminste 5 uur. • Geen toename van de geluidbelasting in de randen van de nacht (tussen 23:00-24:00 uur en 05:00-07:00 uur). • Weren van lawaaiige vliegtuigen in de nacht. • Verplaatsing van vluchten naar Lelystad Airport.
Luchtkwaliteit	De regio pleit voor een verbetering van de luchtkwaliteit in relatie tot luchtvaart. De regio vraagt het Rijk om: • Luchtkwaliteit onderdeel uit te laten maken van het normenstelsel. • Nader onderzoek uit te voeren naar de effecten van (ultra)fijnstof. • De WHO-advieswaarden in te passen in het luchtvaartbeleid.
Ruimtelijke ontwikkeling (wonen en vliegen)	De regio wil dat ontwikkelingen op de grond (zoals woningbouw) en in de lucht (het aantal vluchten, routes, ed.) beter op elkaar worden afgestemd.
Netwerkkwaliteit	Luchthaven Schiphol is een belangrijk knooppunt waar veel internationale vluchten samenkomen en reizigers makkelijk kunnen overstappen. Dit staat voor de hub-functie. Voor de regio is het van belang dat deze hub-functie wordt behouden en Nederland daarmee verbonden blijft met de rest van de wereld. Op dit onderwerp wil de regio dat het Rijk: • Het aantal vluchten concretiseert dat past bij het behoud van de hub-functie van Schiphol. • Uitwerkt welke rol prijsdifferentiatie kan spelen om voorrang te geven aan de voor Nederland belangrijkste bestemmingen en vluchten. • Inzichtelijk maakt hoe substitutie door railverkeer bijdraagt aan de hub. • Opening Lelystad Airport en samenhang aanbrengen tussen de gezamenlijke luchthavens in Nederland, met de kanttekening dat de balans economie/gezondheid ook hier zwaar weegt.

Operationele oplossingsrichtingen

De regio vraagt om te komen tot maatregelen die de hinder in de regio reduceren. Met daarbij aandacht voor overlast als gevolg van:

- Het op lage hoogte aanvliegen op de Polderbaan.
- Het gelijktijdig aanvliegen op de Polderbaan en Zwanenburgbaan.
- Continue dezelfde baaninzet.
- De hoeveelheid vluchten per uur.

Toelichting op de voorgestelde zienswijze

Met de Bestuurlijke Agenda beschrijft de regio de inzet om Lelystad Airport in te zetten als overloopluchthaven van vakantievluchten die momenteel worden afgewikkeld op Schiphol. Dit kan eraan bijdragen dat nachtvluchten worden verplaatst naar Lelystad Airport en er meer rustmomenten ontstaan in de nacht.

In de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol beschrijven de negen gemeenten ook dat het essentieel is om Schiphol selectief te gebruiken, gericht op economische groei, en niet voor bestemmingen die weinig toevoegen aan deze waarde. Dit vraagt van het ministerie van I&W om een integrale visie op te tellen op netwerkqualiteit en selectieve sturing. Lelystad Airport kan hierbinnen een van de luchthavens zijn.

In de afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat luchtvaartmaatschappijen vanuit juridisch oogpunt niet kunnen worden verplicht vluchten van Schiphol naar Lelystad te verplaatsen. Mocht verplaatsing van vluchten wel lukken, bijvoorbeeld door stimuleringsmaatregelen, dan ziet de gemeente Velsen opening van Lelystad Airport als kansrijke maatregel om de leefomgeving in de Schipholregio te verbeteren.

In lijn met de bestaande inzet vanuit de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol blijft opening van Lelystad Airport voor de gemeente Velsen alleen van toegevoegde waarde als de luchthaven dient als overloopluchthaven voor vakantievluchten die anders op Schiphol zouden plaatsvinden. Veelal vluchten die in de nacht en randen van de nacht worden afgewikkeld. We zijn alleen voorstander van de opening van Lelystad Airport als dit leidt tot een evenwichtige afname van het aantal vliegbewegingen op Schiphol.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Risico's

Er liggen geen risico's in het niet vaststellen van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer. Het vaststellen versterkt wel de positie van de gemeente binnen het dossier Schiphol. Omdat voor inwoners en overige overheden zichtbaar is op welke wijze en met welke standpunten de gemeente de belangen van haar inwoners behartigt binnen het Schipholdossier. Door samenwerking van de negen gemeenten in de regio krijgen de standpunten meer aandacht bij de (regionale) bestuurlijke overleggen. Dit kan bijdragen aan meer invloed binnen het dossier.

Programma

Regionale samenwerking en couleur locale

De samenwerking tussen de negen gemeenten leidde afgelopen jaar tot veel aandacht voor de problematiek rondom vlieghinder in onze regio. Vanuit de samenwerking tussen de negen

gemeenten wordt ook steeds meer buiten de regio gezocht naar samenwerking. Zo ervaren inwoners in een deel van de regio overlast van vliegverkeer doordat gelijktijdig op de Polderbaan en Zwanenburgbaan wordt aangevlogen. Om deze problematiek op de agenda te krijgen, werkt de regio samen met de gemeente Zaanstad en gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland. Ook de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS), de overlegstructuur waar circa 50 gemeenten en vier provincies samenwerken, is voor onze regio van belang. De nieuwe Agenda sluit nauw aan op de inzet van de BRS en stelt enkele prioriteiten die voor onze regio van extra belang zijn.

Kader

Wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

Er is geen sprake van gemeentelijke regelgeving die de luchtvaart raken. Omgekeerd zijn er wel beperkingen vanuit de Wet luchtvaart: het Luchthavenindelingbesluit (LIB; de luchtzijdige ruimtelijke ordening) en het Luchthavenverkeersbesluit (LVB). Het LVB legt het aantal vliegbewegingen, baangebruik en routes vast.

Lokaal beleid/ bestuurlijke doelen

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende politieke dossiers:

Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol, regio Alkmaar-BUCH-Haarlem-IJmond.

Participatie en inspraak

Binnen het dossier Schiphol werkt de gemeenten samen met gemeenten in de regio, maar ook binnen de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) waaraan circa 50 gemeenten en vier provincies deelnemen. De standpunten en inzet in deze bestuurlijke agenda kennen een groot aantal raakvlakken met de inzet van de BRS. De gemeente voert regelmatig overleg met inwoners over de overlast die zij ervaren en de wijze waarop de gemeente die overlast agendeert. Richting de bestuurlijke overleggen voert de gemeente periodiek overleg met de clustervertegenwoordiger Polderbaan buitengebied, die ook onderdeel uitmaakt van de Maatschappelijke Raad Schiphol. Door belang en de inzet met elkaar te bespreken wil de gemeente bijdragen aan meer invloed in het dossier.

Financiële consequenties

Aan de uitvoering van deze Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer zijn voor de gemeente, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

Uitvoering van besluit

- De concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer wordt in de negen gemeenten die samenwerken gelijktijdig voor zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden. De zienswijzen gelden als input voor de definitieve versie van de Bestuurlijke Agenda, die na afronding ter vaststelling wordt aangeboden aan het college van B&W.
- In deze Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer is een evaluatie van de huidige Bestuurlijke Agenda opgenomen. De nieuwe agenda kent ook nu weer een looptijd van vier jaar. De voortgang van de Bestuurlijke Agenda en de eventuele behoefte om deze tussentijds te actualiseren wordt besproken in het Regionale Overleg Vliegverkeer Schiphol waaraan de negen samenwerkende portefeuillehouders deelnemen en dat wordt gefaciliteerd door Omgevingsdienst IJmond. Hier wordt ook per ontwikkeling besproken en besloten op welke wijze raden en overige belanghebbenden worden meegenomen/geïnformeerd.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

- Concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028

GEMEENTE VELSEN

- Brief zienswijze gemeenteraad Velsen Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer 2025-2028

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales

